

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 07 września 2017 r.

WPS-I.431.1.25.2017.WKB

**Pani
Danuta Litewnicka
Kierownik
Środowiskowego Domu
Samopomocy
w Żyrardowie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543 z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 25-30 maja 2017 roku kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Środowiskowym Domu Samopomocy w Żyrardowie przy ul. Armii Krajowej 3.

Przedmiotem kontroli była organizacja i funkcjonowanie środowiskowego domu samopomocy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 18 sierpnia 2017 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Środowiskowy Dom Samopomocy typ B w Żyrardowie (placówka dziennego pobytu przeznaczona dla 25 osób niepełnosprawnych intelektualnie) jest jednostką organizacyjną prowadzoną przez Stowarzyszenie Równych Szans na zlecenie Powiatu Żyrardowskiego. Placówka prowadzona jest od grudnia 2011 r. W okresie objętym kontrolą zlecenie zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej polegającego na prowadzeniu Środowiskowego Domu Samopomocy nastąpiło w drodze otwartego konkursu ofert na okres od 1 grudnia 2016 r. do dnia 30 listopada 2021 r. Funkcjonowanie placówki określały: Statut, Regulamin Organizacyjny, Program Działalności i Plany Pracy Domu na 2016 i 2017 rok. Program Działalności nie był zatwierdzony przez organ jednostki samorządu terytorialnego, który to obowiązek wynika z § 4 ust.

2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz.1586, z późn. zm.).

Środowiskowy Dom Samopomocy funkcjonował przez 5 dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku) i zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy zapewniał uczestnikom zajęcia w wymiarze co najmniej 6 godzin dziennie.

Na dzień kontroli decyzję kierującą do Środowiskowego Domu Samopomocy posiadało 28 osób, z czego 18 osób miało orzeczony znaczny stopień niepełnosprawności, 9 osób miało orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności i 1 osoba miała orzeczony stopień lekki. Zgodnie z wydanymi decyzjami w kontrolowanym okresie żaden z uczestników nie ponosił odpłatności za korzystanie z usług ŚDS. W placówce przebywała jedna osoba ubezwłasnowolniona całkowicie. 8 osób posiadało dysfunkcje ruchowe, w tym 5 osób poruszało się na wózku inwalidzkim. Dwudziestu uczestników ŚDS było mieszkańcami Miasta Żyrardowa, pozostałych 8 osób pochodziło z miejscowości znajdujących się w powiecie żyrdowskim.

W dniach kontroli, w zajęciach prowadzonych w ŚDS udział brało od 16 do 20 uczestników. Ustalono, że uczestnicy potwierdzali swoją obecność podpisem na liście uczestników, sporządzonej w formie tabeli zawierającej nazwiska i dni miesiąca.

W czasie kontroli w Środowiskowym Domu Samopomocy w Żyrardowie zatrudnionych było 6 osób na umowę o pracę w pełnym wymiarze etatu z czego 5 osób zatrudnionych w wymiarze 5 etatów stanowiło zespół wspierająco-aktywizujący, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego wyniósł nie mniej niż 1 etat na 5 uczestników i był zgodny z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

W trakcie kontroli stwierdzono, że posiada Pani, zgodnie z § 9 ust.1 ww. rozporządzenia, wykształcenie wyższe na kierunku mającym zastosowanie przy świadczeniu usług w Domu oraz ponad półroczne doświadczenie zawodowe w realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Wszyscy pracownicy zatrudnieni w ŚDS posiadali wymagane półroczne doświadczenie zawodowe w realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zgodnie z § 11 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz kwalifikacje odpowiednie do pracy w Środowiskowym Domu Samopomocy. W okresie objętym kontrolą spełniony był wymóg wskazany w § 23 ww. rozporządzenia tj. przeprowadzanie dla pracowników co najmniej raz na 6 miesięcy zajęć i szkoleń związanych z funkcjonowaniem domu.

Część usług realizowana jest w formie indywidualnych i grupowych treningów. Uczestnicy podzieleni byli na 4 grupy biorąc pod uwagę ich predyspozycje oraz możliwości. Wszyscy pracownicy Domu stanowiący zespół wspierająco-aktywizujący zbierali się codziennie i omawiali plany zajęć. Zgodnie z § 13 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy przynajmniej raz w miesiącu zespół uczestniczył w zebraniach, z których sporządzane były notatki. Podczas tych zebrań zespół dokonuje oceny realizacji planów postępowania wspierająco-aktywizującego oraz przygotowuje indywidualne plany wspierająco-aktywizujące.

Oferta Środowiskowego Domu Samopomocy obejmowała zróżnicowane zajęcia z zakresu terapii zajęciowej i podtrzymującej umiejętności społeczne, poradnictwo psychologiczne i treningi: interpersonalny i rozwiązywania problemów, umiejętności spędzania czasu wolnego oraz kulinarny. Przy realizacji zadań ośrodek współpracował z różnymi podmiotami, w tym Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żyrardowie, z ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu żyrardowskiego, placówkami oświatowymi, placówkami kultury, w tym z Domem Kultury w Żyrardowie, z domami pomocy społecznej z terenu powiatu żyrardowskiego, warsztatami terapii zajęciowej, z Policją, Zakładem Poprawczym w Studzieńcu, z wolontariatem Banku City Handlowy i Fundacją Kronenberga oraz z innymi podmiotami.

Skontrolowana dokumentacja indywidualna i zbiorowa była kompletna i prowadzona w sposób czytelny i uporządkowany. Dla każdego uczestnika założona jest oddzielna teczka zawierająca decyzje administracyjne, druki, podania oraz dokumentację dotyczącą procesu terapeutycznego. Dokumentacja indywidualna była przechowywana w zamkniętej szafie w pokoju kierownika.

Zastrzeżeń nie budziła również dokumentacja zbiorcza w skład, której wchodziła między innymi: ewidencja uczestników, dzienniki aktywności uczestników, zeszyty obserwacji zawierające informacje na temat uczestników, listy obecności uczestników, segregator zawierający opinie psychologów, listy kandydatów na uczestnika śds oraz inna dokumentacja.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Żyrardowie zlokalizowany jest w pomieszczeniach budynku wolnostojącego w sąsiedztwie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i szkoły. Do wejścia ŚDS prowadzi podjazd dla wózków inwalidzkich, ale dostęp do jednej z pracowni mieszczącej się w podpiwniczeniu ograniczają schody. Powierzchnia użytkowa ŚDS przypadająca na jednego uczestnika wynosi nie mniej niż 8 m² oraz posiada wszystkie wymagane przepisami pomieszczenia. Dom znajduje się w miejscu zapewniającym spokój i bezpieczeństwo uczestników. Pomieszczenia były wyposażone w sprzęty odpowiednie do realizacji zadań wspierająco-aktywizujących, dostosowane do prowadzonych zajęć oraz utrzymane w czystości i porządku.

Zespół kontrolny ocenił realizację kontrolowanych zadań pozytywnie z uchybieniami.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Kierownik kontrolowanej jednostki.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienie w zakresie prowadzenia Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych:

1. Program Działalności Środowiskowego Domu Samopomocy nie był zatwierdzony przez organ jednostki samorządu terytorialnego, co było niezgodne § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

W celu usunięcia stwierdzonego uchybienia zwracam się do Pani Kierownik o realizację następującego zaleceń pokontrolnych:

1. Zapewnić zatwierdzenie Programu Działalności Środowiskowego Domu Samopomocy przez organ jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Ponadto, w związku z tym, że dostęp do jednego z pomieszczeń jest utrudniony dla osób z dysfunkcjami ruchowymi, proszę o podjęcie działań mających na celu zniesienie tych barier i umożliwienie dostępu do pomieszczenia dla wszystkich uczestników. Przypominam, że zgodnie z § 26 ww. rozporządzenia, termin osiągnięcia odpowiednich standardów upływa z dniem 31 grudnia 2018 roku.

Pouczenie

Zgodnie z art. 128 ust.2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930, z późn. zm.), jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. W przypadku niezgłoszenia lub nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę Mazowieckiego należy **w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie**, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.*

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Wioletta Kucharska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej